

Spooronderdoorgangen Spoorzone Zwolle

D12 - Quicksan ecologie met veldbezoek

Gemeente Zwolle

1 september 2023

Project
Opdrachtgever

Spooronderdoorgangen Spoorzone Zwolle
Gemeente Zwolle

Document
Status
Datum
Referentie

D12 - Quicksan ecologie met veldbezoek
Concept 01
1 september 2023
136889/23-014.064

Projectcode
Projectleider
Projectdirecteur

136889
Ing. W.P. de Vries
Ir.drs J.L.C.M. van Daelen

Auteur(s)
Gecontroleerd door
Goedgekeurd door

V.A. van Os MSc
L. Bovend'aerde MSc, A. Vellekoop Msc
Ing. W.P. de Vries

Paraaf

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Projectomschrijving	5
1.2	Rapport	5
1.2.1	D12 - Quicksan ecologie met veldbezoek	5
1.2.2	Doelstelling	5
1.2.3	Scope rapport	6
1.3	Leeswijzer	10
2	GEBIEDSBESCHERMING	11
2.1	Natura 2000 (Wet natuurbescherming)	11
2.1.1	Gegevens	11
2.1.2	Effecten en conclusie	12
2.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	13
2.2.1	Gegevens	13
2.2.2	Effecten & conclusie	14
3	SOORTENBESCHERMING	15
3.1	Methode	15
3.2	Beschrijving per soortgroep	15
3.2.1	Flora	15
3.2.2	Grondgebonden zoogdieren	19
3.2.3	Vleermuizen	24
3.2.4	Vogels	30
3.2.5	Amfibieën	33
3.2.6	Reptielen	34
3.2.7	Vissen	36
3.2.8	Vlinders, libellen en andere ongewervelden	36
4	CONCLUSIE	39
4.1	Gebiedsbescherming	39
4.2	Soortenbescherming	39
5	LITERATUUR	41

Bijlage(n)**Aantal pagina's**

I	Wetgevend kader	4
II	Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Rijntakken	3
III	Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	2
IV	Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Veluwe	2

INLEIDING

1.1 Projectomschrijving

De komende jaren werkt de gemeente Zwolle samen met omwonenden, ondernemers, ontwikkelaars en overige betrokkenen aan de Spoorzone. De Spoorzone wordt een prominente plek om te wonen, werken, leren, studeren en ondernemen. Het ligt centraal tussen de historische binnenstad en de natuurlijke omgeving van de IJssel, met station Zwolle als verbinder. Het openbaar vervoer maakt het gebied gemakkelijk bereikbaar en verbindt de randstad met het noorden en oosten van het land.

De komende jaren wordt het gebied met circa 3.500 nieuwe woningen, lokale maakindustrie, kantoren en voorzieningen uitgebreid. De huidige fietsinfrastructuur moet daarom worden aangepast. Door het onderzoeken en ontwerpen van een aanpassing aan de bestaande onderdoorgang (Koggetunnel) en de realisatie van een extra onderdoorgang (Onderdoorgang Veerallee) dragen we bij aan het verbeteren van actieve mobiliteit en het verkleinen van de barrière die het spoor voor fietsers vormt.

1.2 Rapport

1.2.1 D12 - Quickscan ecologie met veldbezoek

Dit rapport is een resultaatproduct uit het project spooronderdoorgangen spoorzone Zwolle voor de gemeente Zwolle. Dit is een resultaat uit het werkpakket D12 - Quickscan ecologie met veldbezoek.

1.2.2 Doelstelling

De geplande werkzaamheden kunnen effecten hebben op beschermde natuurwaarden in en rondom het plangebied. In deze quickscan worden mogelijke effecten op aanwezige beschermde natuurwaarden door de geplande werkzaamheden beoordeeld en getoetst. Naast het bepalen van de effecten van het voornemen op beschermde gebieden en soorten, worden ook de juridische consequenties en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen, zoals een ontheffingsaanvraag en eventuele mitigerende en/of compenserende maatregelen, inzichtelijk gemaakt.

Het doel van deze quickscan is om te toetsen:

- welke effecten de werkzaamheden voor de realisatie van de twee spooronderdoorgangen hebben op:
 - beschermde gebieden (Natura 2000) in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
 - beschermde soorten in het kader van de Wnb;
 - het Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (ontheffings- en/of vergunningaanvraag in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

1.2.3 Scope rapport

De projectscope is geometrisch beperkt door middel van scopegrenzen. Ten behoeve van de quickscan flora en fauna is voor het te onderzoeken plangebied deze projectscope aangehouden, waarbij in de praktijk ook de directe omgeving (buiten de scopegrenzen) is getoetst. De ligging van de projectscope/het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1 en afbeelding 1.2.

Afbeelding 1.1 Globale ligging van het plangebied te Zwolle

Afbeelding 1.2 Ligging plangebied in detail

Beschrijving plangebied

Het plangebied bevindt zich te midden van een stedelijk omgeving, in de bebouwde kom van Zwolle (provincie Overijssel) en bestaat uit twee delen; het deelgebied voor de 'Onderdoorgang Veerallee' aan de noordoostzijde en het deelgebied voor de 'Koggetunnel' aan de zuidwestzijde. Beide deelgebieden worden begrensd door de Nieuwe Veerallee aan de noordwestzijde en het bedrijventerrein Hanzeland aan de zuidoostzijde. Ook kruisen beide deelgebieden het spoor (traject Zwolle - Wezep). Het deelgebied 'Onderdoorgang Veerallee' strekt zich verder uit tot aan de Hanzelaan aan de zuidzijde. Het deelgebied 'Koggetunnel' loopt langs het Koggepad tot aan de kruising met de Koggelaan aan de oostzijde.

Binnen het plangebied bevindt zich geen bebouwing, wel is in het grootste deel van het plangebied een asfaltverharding aanwezig. Deze verharding omvat onder andere de parkeerterreinen aan de Hanzelaan en de Nieuwe Veerallee.

De aanwezige bebouwing in de directe omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit kantoorpanden. Alle direct aan het plangebied grenzende bebouwing wordt gekenmerkt door platte daken en spouwmuren met open stootvoegen.

In de relatief beperkte delen van het plangebied die in de bestaande situatie onverhard zijn is veelal een lagere vegetatie aanwezig (ingezaaid dan wel spontaan ontstaan) bestaande uit verschillende soorten grassen en kruiden. Dit is onder andere het geval aan de zuidzijde langs het Koggepad, in de bermen van de Nieuwe Veerallee en langs de randen van een terrein van ProRail in het noorden van het plangebied. Ook zijn verspreid over het plangebied bomen aanwezig, waaronder lijnvormige beplantingen langs wegen en enkele solitaire bomen. De bomen beschikken niet over holtes, spleten, scheuren, loshangende bast en dergelijke.

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. Direct grenzend aan de noordwestzijde van het plangebied bevindt zich langs de Nieuwe Veerallee een watergang waarvan de oevers zijn beschoeid. Tevens bevindt zich een watergang net buiten het plangebied aan de oostzijde, ter hoogte van de kruising van het Koggepad en de Koggelaan.

afbeelding 1.3 geeft een impressie van het deelgebied 'Onderdoorgang Veerallee'. afbeelding 1.4 geeft een impressie van deelgebied 'Koggetunnel'.

Afbeelding 1.3 Impressie deelgebied 'Onderdoorgang Veerallee'

Afbeelding 1.4 Impressie deelgebied 'Koggetunnel'

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden die vallen binnen de Wnb. Hoofdstuk 3 beschrijft per soortgroep of er in of nabij het plangebied onder de Wnb beschermde soorten aanwezig zijn en wat de effecten van het voornemen op deze soorten zijn. In hoofdstuk 5 zijn de belangrijkste resultaten en conclusies samengevat. In hoofdstuk 6 is de geraadpleegde literatuur weergegeven. Het toetsingskader in relatie tot de natuurwet- en regelgeving is weergegeven in bijlage I.

2

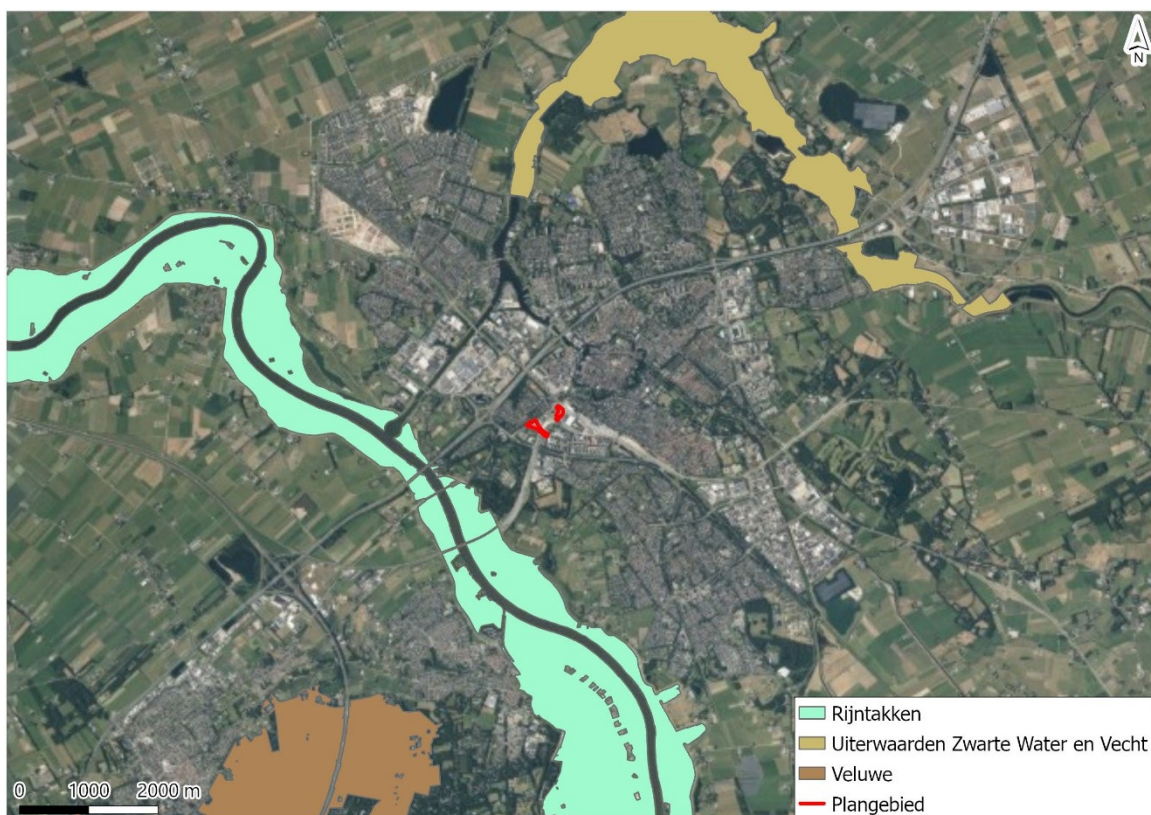
GEBIEDSBESCHERMING

2.1 Natura 2000 (Wet natuurbescherming)

2.1.1 Gegevens

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de 'Rijntakken', op circa 1,2 km ten zuidwesten van het plangebied (afbeelding 2.1). Dit gebied heeft de status van Vogel- en Habitatrichtlijngebied [lit. 1]. Op iets grotere afstand (circa 3,0 km) ten noorden van het plangebied, ligt het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' (Vogel- en Habitatrichtlijngebied; [lit. 1]). Op circa 4,4 km afstand ten zuiden van het plangebied bevindt zich het Natura 2000-gebied 'Veluwe' (Vogel- en Habitatrichtlijngebied). Overige Natura 2000-gebieden ('Olde Maten & Veenslootlanden', 'Zwarte Meer' en 'Veluwerandmeren') bevinden zich op ruime afstand (> 10 km) van het plangebied.

Afbeelding 2.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Hieronder wordt voor de nabijgelegen Natura 2000-gebied een korte beschrijving gegeven van het gebied en van relevante aandachtspunten met betrekking tot het gebied.

Rijntakken

Het Natura 2000-gebied Rijntakken omvat de vier deelgebieden Uiterwaarden IJssel, Uiterwaarden Neder-Rijn, Gelderse Poort en Waal. Het dichtst bij het plangebied gelegen deelgebied is Uiterwaarden IJssel. Dit deelgebied omvat het systeem van de rivier de IJssel, de aanliggende oeverwallen en de uiterwaarden. De IJssel is een zijtak van de Rijn en loopt van Arnhem tot aan het IJsselmeer. Het landschap is ontstaan in een periode dat de rivier een veel groter deel van de waterafvoer verzorgde en de monding nog een echte delta was. De IJssel neemt in perioden van hoge afvoer 1/6 deel van de Rijnafvoer voor haar rekening. In perioden met lage afvoer wordt het water op peil gehouden door de stuw in de Neder-Rijn. Gedurende het winterhalfjaar kunnen grote delen van de uiterwaarden geïnundeerd raken. De overstromingsduur en -frequentie variëren sterk van jaar tot jaar. Er zijn grote verschillen in het buitendijkse gebied, verschillen in hoogteligging, afwisseling tussen smalle en brede delen van tussen dichte kleinschalige en open delen. Plaatselijk treedt grondwater uit en monden beken uit in het IJsseldal. Zandige kalkrijke oeverwallen en rivierduinen worden afgewisseld met kleiige, vlakke stroomdalen [lit. 1]. Het Natura 2000-gebied is in totaal aangewezen voor negen habitattypen (onderverdeeld in 14 subtypen), 12 habitatrichtlijnsoorten, 12 broedvogels en 26 niet-broedvogels [lit. 1]. Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage II.

Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

De uiterwaarden ten noorden van Zwolle, waar de Overijsselse Vecht samenstroomt met het Zwarte Water, danken hun bekendheid vooral aan de uitgestrekte kievitsbloemgraslanden. Het betreft verreweg de omvangrijkste groeiplaats van de wilde kievitsbloem (*Fritillaria meleagris*) in ons land en een van de bolwerken van deze soort in Europa. Daarnaast vormen de uiterwaarden een belangrijk rust- en foerageergebied voor weidevogels en voor soorten als kleine zwaan en kolgans. In natte, ruige graslanden broeden porseleinhoen en kwartelkoning [lit. 1]. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor elf habitat(sub)typen, vier habitatrichtlijnsoorten, vijf broedvogels en zeven niet-broedvogels [lit. 1]. Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage III.

Veluwe

De Veluwe is een in de ijstijden gevormd stuwwallandschap dat in Europa nauwelijks een evenknie heeft. Dit grootste van onze Natura 2000-gebieden op het vasteland is voornamelijk begroeid met loof- en naaldbos van arme bodems. Deze wisselen af met omvangrijke heiden, stuifzanden, honderden vennen, landbouwenclaves en enkele beekdalen. Door zijn uitgestrektheid is de Veluwe een belangrijk gebied voor een groot aantal planten- en diersoorten van voedselarme milieus. Een aantal hiervan komt in ons land niet buiten de Veluwe voor [lit. 1]. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor in totaal 19 habitat(sub)typen, zeven habitatrichtlijnsoorten en tien broedvogels [lit. 1]. Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage IV.

2.1.2 Effecten en conclusie

Fysieke effecten

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden bij het plangebied ('Rijntakken', 'Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht' en 'Veluwe') bevinden zich respectievelijk op circa 1, 3 en 4 km afstand. Overige Natura 2000-gebieden liggen op ruim 10 km afstand van het plangebied. Vanwege de ligging van het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is van fysieke effecten tot in het Natura 2000-gebied als oppervlakteverlies en versnippering geen sprake. Ook effecten van verstoring door licht ('s avonds en 's nachts werken), geluid en trillingen reiken, gezien de grote tussenliggende afstand, niet tot binnen Natura 2000-gebied.

Daarnaast is ook geen sprake van negatieve effecten op de IHD van de Natura 2000 gebieden door 'externe werking'; bijvoorbeeld doordat aangewezen soorten/populaties van het Natura 2000-gebied voor een deel

van hun levenscyclus voorkomen tot binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden (buiten de grenzen van Natura 2000-gebied). De soorten van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn immers gebonden aan zeer specifieke biotopen (bijvoorbeeld bos, water, oever- en moerasvegetaties) die niet voorkomen in of rond het plangebied, en dus binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden. Daardoor zijn negatieve effecten van werkzaamheden op goede instandhouding van deze populaties op voorhand uit te sluiten. Van negatieve fysieke effecten van de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake.

Stikstofdepositie

Door de aard en omvang van de werkzaamheden, in combinatie met de afstand (1,2 km) tot het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied(en) (Rijntakken) zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. Uit een reeds uitgevoerde stikstoftoetsing blijkt dat zowel tijdens de aanlegfase als de gebruiksfase een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in Natura 2000-gebied Rijntakken te verwachten is [lit. 14]. Een nadere effectbeoordeling in de vorm van een ecologische beoordeling is daarom noodzakelijk. Dit is reeds door de gemeente Zwolle uitgevraagd bij Witteveen+Bos.

Overige (indirecte) effecten

Indirecte effecten op Natura 2000-gebieden zoals vernatting, verdroging, verontreiniging, verzoeting of verzilting kunnen als gevolg van de aard van het voornemen en de relatief grote tussenliggende afstand worden uitgesloten. Van negatieve indirecte effecten door de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake. Vervolgstappen in het kader van de Wnb onderdeel Gebiedsbescherming zijn niet nodig.

2.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

2.2.1 Gegevens

In de omgeving van het plangebied bevinden zich gebieden behorend tot het NNN-netwerk van de provincie Overijssel. De dichtstbijzijnde percelen van het NNN-netwerk zijn gelegen op een afstand van circa 300 m ten zuidwesten van het plangebied. De wezenlijke kenmerken en waarden van het dichtstbijzijnde deel van het NNN worden gevormd door de natuurbeheertypen 'droog bos met productie' en 'rivier- en beekbegeleidend bos' (afbeelding 2.2).

Afbeelding 2.2 Ligging van het plangebied ten opzichte van percelen behorend tot het natuurnetwerk van de provincie Overijssel
[lit. 2]

2.2.2 Effecten & conclusie

Het plangebied ligt buiten en grenst niet aan een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde perceel waarop de beheertypen 'droog bos met productie' en 'rivier- en beekbegeleidend bos' aanwezig zijn ligt op circa 300 m afstand ten zuidwesten van het plangebied. Gezien het plangebied echter buiten de grenzen van het NNN ligt, en de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de provincie Overijssel geen bepalingen ten aanzien van externe werking bevat, bestaan er vanuit het provinciaal natuurbeleid geen belemmeringen. Vervolgstappen zijn daardoor niet nodig.

3

SOORTENBESCHERMING

3.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in of rondom het plangebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) [lit. 3]. Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor was, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van- en als aanvulling op de bureaustudie is een veldbezoek uitgevoerd op 2 augustus 2023. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten waren geen onderdeel van het veldbezoek; wel zijn toevallige waarnemingen van soorten of verblijfplaatsen genoteerd. Daarnaast is een habitatscan uitgevoerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief, maar is voor deze fase voldoende gedetailleerd.

Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied en of daar nader onderzoek naar nodig is. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Wnb.

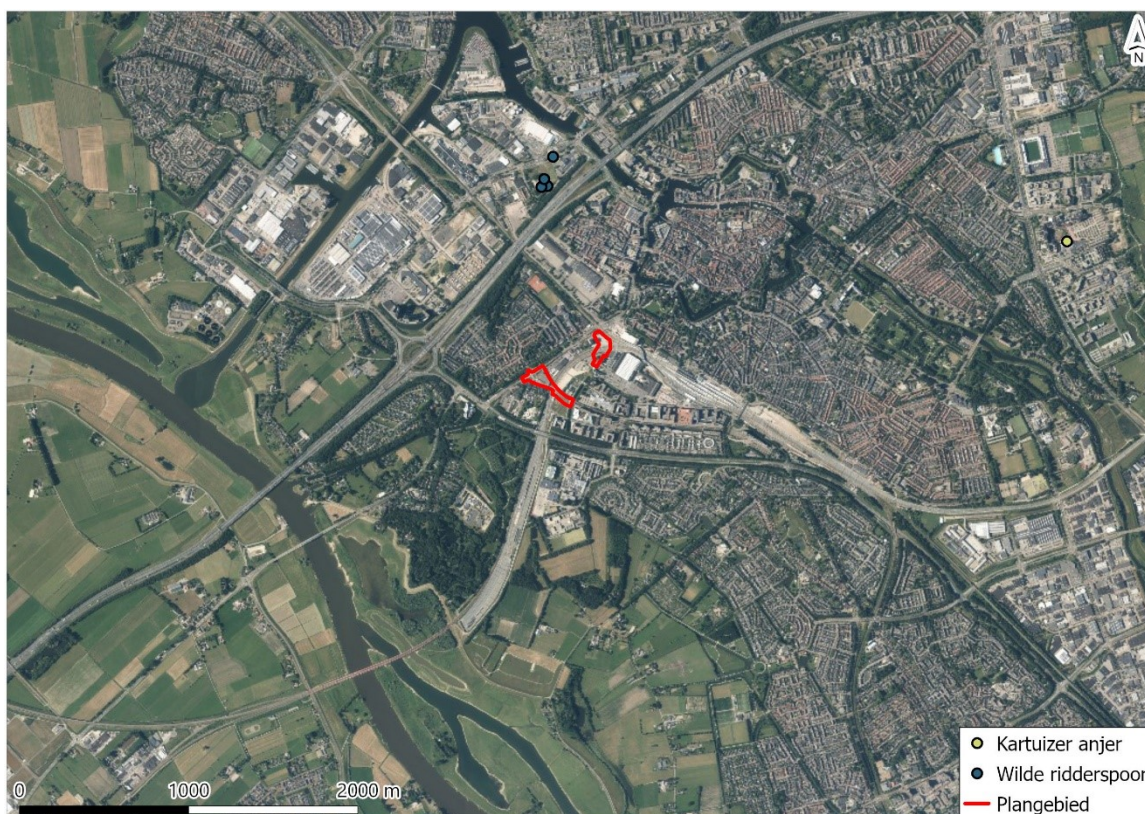
3.2 Beschrijving per soortgroep

3.2.1 Flora

Bureaustudie

Uit de NDFF [lit. 3] blijkt dat de afgelopen vijf jaar binnen 3 km van het plangebied de volgende beschermde plantensoorten zijn waargenomen: kartuizer anjer en wilde ridderspoor (afbeelding 3.1). Wilde ridderspoor werd een aantal keer waargenomen op een braakliggend veld nabij het centrum van Zwolle, op circa 1 km afstand ten noorden van het plangebied. Kartuizer anjer werd slechts één keer aangetroffen op een bedrijventerrein op circa 3 km afstand ten noordoosten van het plangebied. Het gaat hier vermoedelijk om een verwilderd exemplaar [lit. 4].

Afbeelding 3.1 Waarnemingen van beschermde soorten flora in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023 [lit. 3].^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan beschreven in het kader hieronder.

Kartuizer anjer

Kartuizer anjer staat op zonnige, warme en droge, matig voedselarme en uitgesproken stikstofarme, basenrijke en vaak kalkhoudende grond (al of niet lemig zand en mergel) en ook op stenige plaatsen). Ze groeit in schrale- en kalkgraslanden, in bosschages langs bermen en dijken en op leistehellingen en zandsteenrotsen [lit. 5].

Wilde ridderspoor

Wilde ridderspoor is te vinden op zonnige en vochtige, matig voedselrijke, kalkhoudende, zandige klei, in wintergraanakkers en op omgewerkte terreinen op kalkgrond. Ook rondom graansilo's en graanoverslagbedrijven wordt deze soort aangetroffen [lit. 5].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. De vegetatie binnen het plangebied bestaat uit verschillende soorten grassen en kruiden, en enkele bomen. Soorten die onder andere tijdens het veldbezoek zijn waargenomen, zijn: boerenwormkruid, duizendblad, echte kamille, kattenstaart, luzerne, reigersbek, roos (species), teunisbloem (species), vlasbekje, wilde cichorei en wilgenroosje. afbeelding 3.2 geeft een impressie van de aanwezige (lagere) vegetatie.

Er werden geen invasieve exoten aangetroffen zoals Aziatische duizendknoop en reuzenberenklauw.

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Afbeelding 3.2 Impressie bestaande vegetatie in verschillende delen van het plangebied

Bomen zijn verspreid over het plangebied aanwezig, zowel in de vorm van lijnvormige wegbeplantingen als solitaire bomen (afbeelding 3.3, afbeelding 3.4). Lijnvormige wegbeplantingen bevinden zich langs de Nieuwe Veerallée en langs het Koggepad. De bomen beschikken niet over holtes, spleten, scheuren, loshangende bast en dergelijke.

De aanwezige vegetatie binnen het plangebied betreft algemeen voorkomende soorten kruiden en grassen. Het plangebied en de directe omgeving bieden geen geschikt biotoop aan beschermde flora. Kartuizer anjer en wilde ridderspoor, de in de omgeving waargenomen soorten, worden niet verwacht vanwege de afwezigheid van geschikt habitat (matig voedselarme, kalkhoudende grond). Ook overige beschermde flora zijn uitgesloten. De meeste onder de Wnb beschermde flora zijn immers zeldzaam tot zeer zeldzaam en komen voor in zeer specifieke biotopen. Voorbeelden van biotopen waar onder de Wnb beschermde flora lokaal kunnen voorkomen zijn loof- en naaldbossen, hakhout en struwelen op kalkrijke, humeuze, vrij voedselarme, compacte en lemige bodems. Ook in heiden en borstelgraslanden en in onbemeste riet- en hooilanden, leemrijke akker (vooral onder wintergraan), op rivierduintjes, in kalkgraslanden en lemige

blauwgraslanden, in duinvaleien en soms in het winterbed van rivieren komen de soorten voor. Daarnaast zijn er enkele soorten specifiek gebonden aan stenig substraat. Deze soorten zijn te vinden op rotsen, puinhellingen en oude (kalkrijke) muren. Op basis van de ligging en de aard van het plangebied (ligging in stedelijke omgeving) is het daardoor uitgesloten dat er binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen.

Afbeelding 3.3 Impressie aanwezige bomen binnen het plangebied. Linksboven: Bomen op Bedrijvenpark Hanzelaan 95; rechtsboven: platanen Nieuwe Veerallee; linksonder: bomenrij langs Koggepad; rechtsonder: bomen op parkeerterrein bij Dinoland

Afbeelding 3.4 Bestaande bomen binnen het plangebied

Effecten en conclusie

Uit de NDFF [lit. 3] blijkt dat er in de ruimere omgeving (< 3 km) van het plangebied gedurende de afgelopen vijf jaar slechts enkele waarnemingen zijn gedaan van de onder de Wnb beschermde flora.

Op basis van de aangetroffen vegetatietypen en de aanwezige biotopen binnen het plangebied kan het voorkomen van onder de Wnb beschermde flora worden uitgesloten. Hierdoor zijn negatieve effecten voor deze soortgroep niet aan de orde. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

3.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

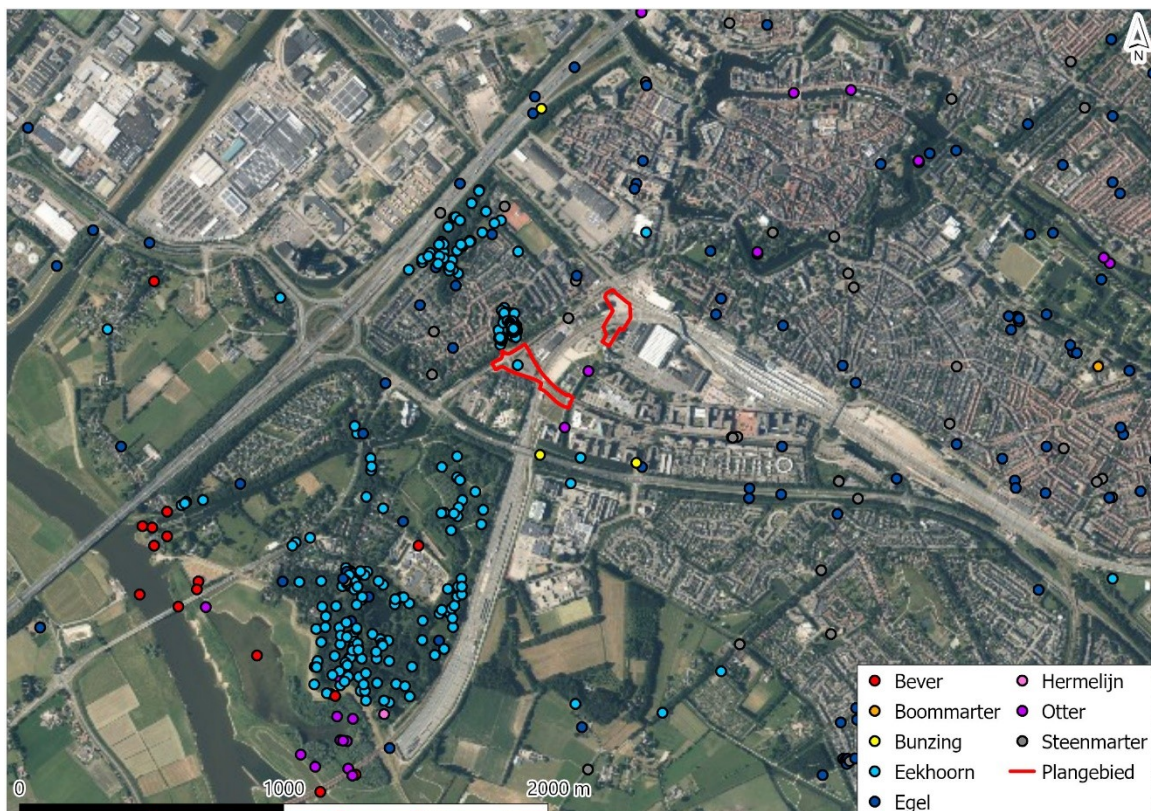
Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen vijf jaar binnen 3 km van het plangebied waarnemingen bekend van een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten die beschermd zijn onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb, zoals haas, konijn, ree, vos en verschillende muizensoorten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Overijssel een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ingrepen.

Ook zijn waarnemingen bekend van niet-vrijgestelde 'Andere soorten' van de Wnb: eekhoorn, egel, boommarter, steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel (afbeelding 3.5). Met name eekhoorn is in grote aantallen waargenomen in verschillende groenzones in de omgeving van het plangebied, waaronder in een bomenrijk deel van de woonwijk direct ten noorden van het plangebied. Ook in het Prins Clauspark (circa 350 m ten noorden van het plangebied) en Spoolderbos (circa 500 m afstand ten zuiden van het plangebied) wordt de soort regelmatig waargenomen. Tevens is één waarneming van eekhoorn bekend binnen de begrenzing van het plangebied, hierbij gaat het naar verwachting om een fout in de locatie van de waarneming of een verdwaald individu. Ook egel wordt wijdverspreid door Zwolle waargenomen en komt naar verwachting overal voor in parken, achtertuinen en andere groenzones. Van de in de omgeving waargenomen marterachtigen gaat het voor de meeste soorten om slechts één waarneming. Dit geldt voor

boommarter (1 waarneming op circa 1,7 km ten oosten van het plangebied), hermelijn (1 waarneming op circa 1,3 km ten zuiden) en wezel (1 waarneming op circa 2,2 km ten oosten). Voornamelijk steenmarter en daarnaast ook bunzing worden met meer regelmaat waargenomen verspreid in de bebouwde kom van Zwolle, waaronder ook op zeer korte afstand (< 100 m) van het plangebied. Gezien de verborgen levenswijze van de meeste marterachtigen vormt het ontbreken van grote aantallen waarnemingen van de meeste soorten geen goede indicatie voor de aanwezigheid.

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoorten bever en otter (afbeelding 3.5). De waarnemingen van deze soort concentreren zich voornamelijk rond verschillende watergangen in de omgeving van het plangebied. Met name van otter zijn relatief veel waarnemingen bekend, waaronder in de watergang ter hoogte van de Koggelaan, direct aangrenzend aan de oostzijde van het plangebied. Waarnemingen van bever zijn uitsluitend bekend in en om de grotere watergangen in de bredere omgeving van het plangebied (IJssel, Zwarte Water).

Afbeelding 3.5 Waarnemingen van beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in de bredere omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023 [lit. 3].^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen niet-vrijgestelde soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Bever

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en els. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste; (open of rotsige oevers worden gemeden) [lit. 6].

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Otter

De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Maar ook in kustzones, rotskusten en estuaria. Ze leven in schoon en zoet water, waar voldoende voedsel, dekking en rust is. In brakke en zoute wateren (in Europa) komen ze alleen voor als er zoet water in de omgeving is, omdat ze dat nodig hebben voor het schoonhouden van hun pels en als drinkwater [lit. 6].

Boommarter

De boommarter leeft bij voorkeur in bossen. Als behendige klimmer en springer kan hij zijn leefgebied vanaf de grond tot in de boomtoppen benutten. Bij de boommarter wordt al gauw gedacht aan oud (loof)bos. In Nederland klopt dat beeld in ieder geval niet; de boommarter komt hier in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boommarters leven bijvoorbeeld ook in de jonge bossen van de Flevopolders en in Moerasbossen in Overijssel en Utrecht [lit. 6].

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten [lit. 6].

Eekhoorn

Het verspreidingsgebied van de eekhoorn strekt zich uit over heel Europa en Noord-Azië. Ze leven tot op een hoogte van 2000 meter. De eekhoorn komt in grote delen van Nederland voor, vooral in Drenthe, Overijssel, Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Ook in de duinen van Noord- en Zuid-Holland komen eekhoorns voor. Tussen 1960 en 1970 brak een virusziekte uit waardoor de eekhoorn in het hele land zeldzaam werd. Na 1970 heeft herstel plaatsgevonden. Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is [lit. 6].

Egel

De egel komt in vrijwel alle landschappen voor. De soort heeft een voorkeur voor tuinen, bosranden, loofbos (met ondergroei) en struwelen. Zelfs in steden komt de egel voor zolang er maar voldoende groen en beschutting aanwezig is [lit. 6].

Hermelijn

De hermelijn heeft een voorkeur voor een waterrijke omgeving, maar komt ook in agrarische cultuurlandschappen voor. Voorwaarde is dat er voldoende dekking is. Bossen worden gemeden, evenals de bebouwde omgeving. De hermelijn leeft in een hol, meestal een oud mollenest of konijnenhol en verplaatst zich meestal langs lijnvormige elementen die dekking bieden zoals heggen, muurtjes, oeverlijnen, et cetera. Ook maakt hij hierbij geregeld gebruik van hopen van andere dieren. Een hol of gang moet een doorsnede hebben van vijf centimeter [lit. 6].

Steenmarter

De steenmarter dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt [lit. 6].

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap, maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hopen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt [lit. 6].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van individuen of sporen van onder de Wnb beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het plangebied biedt wel geschikt biotoop aan verschillende 'Andere soorten' van de Wnb waarvoor in provincie Overijssel een vrijstelling geldt, zoals verschillende algemeen voorkomende muizensoorten.

Ook biedt het plangebied geschikt biotoop aan een soort als egel, een 'Andere soort' die binnen de provincie Overijssel niet is vrijgesteld. De bestaande groene delen binnen het plangebied kunnen door deze soort worden gebruikt als (onderdeel van het) foerageergebied en kunnen een geleidende functie vervullen. Lokaal kunnen tevens verblijfplaatsen aanwezig zijn. Aangezien het plangebied relatief open is (weinig beschutting), en een relatief hoge mate van verstoring kent, is echter uitgesloten dat het gebied een essentieel belang heeft als functioneel leefgebied voor egel.

Het plangebied biedt geen geschikt biotoop aan overige niet-vrijgestelde 'Andere soorten' zoals kleine marterachtigen, boommarter, steenmarter of eekhoorn. Dit vanwege de afwezigheid van voldoende kleinschalige landschapselementen en beschutting (bosschages/bos), in combinatie met de geïsoleerde ligging in het landschap (geen groene verbindingroutes met leefgebieden in omgeving) en de hoge mate van verstoring. Ten aanzien van kleine marters en eekhoorn kan mogelijk nog wel sprake zijn van een sporadisch passerend individu, gezien de aanwezigheid van de soort in de directe omgeving.

Het plangebied biedt geen geschikt biotoop aan de Habitatrichtlijnsoorten bever en otter vanwege de afwezigheid van (oeverzones van) oppervlaktewaterlichamen. De aanwezigheid van met name otter in de watergangen in de directe omgeving van het plangebied is wel aannemelijk, gezien het feit dat de soort hier is waargenomen. In de watergang waar de soort is waargenomen is een behoorlijk goed ontwikkelde oevervegetatie aanwezig, waardoor deze geschikt leefgebied vormt voor de soort (afbeelding 3.6).

Afbeelding 3.6 Impressie watergang aan de zuidoostzijde van het plangebied (waar waarnemingen van otter bekend zijn)

Effecten en conclusie

Het voorkomen van enkele soorten grondgebonden zoogdieren ('Andere soorten' van de Wnb) zoals algemeen voorkomende muizensoorten kan op basis van het aanwezige biotoop en de ligging van het plangebied niet worden uitgesloten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Overijssel een vrijstelling voor artikel 3.10 (doden van dieren of beschadigen/vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen) in het kader van ruimtelijke ingrepen. Een ontheffingsaanvraag en/of aanvullende maatregelen, dan wel compenserende maatregelen zijn voor deze vrijgestelde soorten niet nodig. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb).

Egel, kleine marters, steenmarter, boommarter en eekhoorn zijn in de provincie Overijssel niet vrijgesteld. Voor deze soorten vormt het plangebied echter geen (essentieel) onderdeel van het leefgebied. Van aantasting/vernietiging van essentieel leefgebied van deze soorten als gevolg van de werkzaamheden is geen sprake. Het kan niet worden uitgesloten dat (sporadisch) individuen van deze soorten, met name egel, kleine marters en eekhoorn, aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden. Het verstoren van deze 'bijlage A' soorten is echter niet verboden. Tevens zijn het mobiele dieren die bij verstoring makkelijk kunnen uitwijken naar het beter geschikt leefgebied buiten de verstoringscontour. Er is daarmee geen sprake van een negatief effect en/of overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb. Vervolgstappen in het kader van de Wnb (Andere soorten) zijn niet nodig.

De aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren beschermd onder de Habitatrichtlijn is binnen het plangebied uitgesloten. Bever en otter komen voor in de (wijdere) omgeving, maar vinden binnen het plangebied geen geschikt leefgebied. De bestaande watergangen in de directe omgeving van het plangebied kunnen onderdeel uitmaken van het functioneel leefgebied van otter, echter reikt verstoring als gevolg van het voornemen niet tot in deze delen. De werkzaamheden leiden ten aanzien van deze soorten niet tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb. Vervolgstappen in het kader van de Wnb (Habitatrichtlijn) zijn niet nodig.

Tabel 3.1 geeft een overzicht van de conclusie ten aanzien van beschermde soorten grondgebonden zoogdieren. Hierbij is aangegeven voor de te verwachten soorten of en welke Wnb verbodsbepalingen mogelijk worden overtreden.

Tabel 3.1 Overzicht effectbeoordeling ten aanzien van beschermde grondgebonden zoogdieren

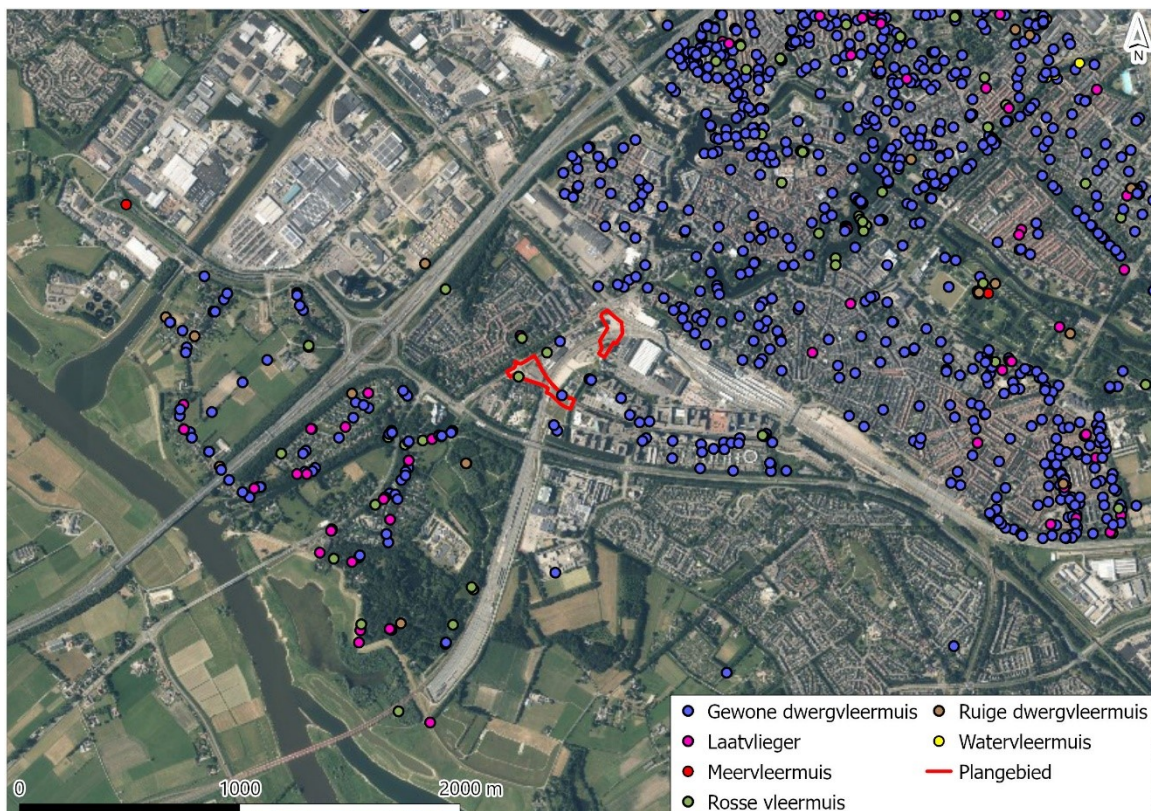
Soort	Verwachte functie plangebied	Doden of vangen (art. 3.5, lid 1/ art. 3.10, lid 1a)	Verstoren (art. 3.5, lid 2)	Beschadigen/vernielen leefgebied (art. 3.5, lid 4/ art. 3.10, lid 1c)
algemene (vrijgestelde) soorten zoals muizen	leefgebied	niet van toepassing (vrijstelling)	niet van toepassing ('bijlage A' soort)	niet van toepassing (vrijstelling)
egel	leefgebied (niet-essentieel)	-	niet van toepassing ('bijlage A' soort)	-

3.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Wnb en vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HR). Volgens de NDFF [lit. 3] komen er tenminste zes soorten vleermuizen voor in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft waarnemingen in de afgelopen vijf jaar binnen 3 km van het plangebied van overvliegende en/of foeragerende individuen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, meervleermuis en watervleermuis. Gewone dwergvleermuis is veruit de vaakst aangetroffen soort, met een groot aantal waarnemingen verspreid over de omgeving van het plangebied. Ook ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis worden regelmatig waargenomen in Zwolle (afbeelding 3.7).

Afbeelding 3.7 Waarnemingen van vleermuizen in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023 [lit. 3].^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan in onderstaand kader beschreven.

Gewone dwergvleermuis

(Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Gewone dwergvleermuizen zijn plaatstrouw, maar gebruiken meerdere verblijfplaatsen en verhuizen relatief vaak. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Overwinterende gewone dwergvleermuizen worden vooral bij toeval gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. Daarnaast zijn ze ook in spleten in de muur van kerktorens, en in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages en dergelijke gevonden. Ze kiezen temperatuurgevoelige winterslaapplaatsen. Bij vorst zoeken ze vaak verwarmde huizen op [lit. 7].

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Laatvlieger

Kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. Laatvliegers bewonen een netwerk van verschillende huizen die op een afstand van hooguit enkele honderden meters van elkaar liggen. Ze verhuizen soms wel, maar zijn in principe erg plaats- en gebiedstrouw. In de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten [lit. 7].

Meervleermuis

Kolonies van meervleermuizen bevinden zich vrijwel altijd in gebouwen zoals op kerkzolders, in spouwmuren en onder dakpannen. In de winter verdwijnen de meeste meervleermuizen op mysterieuze wijze. In Nederland worden in de winter totaal ongeveer 400 meervleermuizen waargenomen. Voor zover we weten overwinteren meervleermuizen in Nederland in mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken en kelders. Ook worden af en toe dieren waargenomen in gebouwen. De vleermuis vliegt na zonsondergang uit, waarbij afstanden tot zo'n 10 km worden overbrugd [lit. 7].

Rosse vleermuis

Kraamkolonies zijn hoofdzakelijk bekend uit laaggelegen gebieden in Noord-Duitsland en Nederland. De rosse vleermuis is in West-Europa een uitgesproken boombewonende soort. Zowel solitaire mannetjes, groepen vrouwtjes met jongen, als dieren in winterslaap gebruiken boomholten als onderkomen. In Midden-Europa staat de rosse vleermuis bekend als een trekkende soort. Met behulp van ringonderzoek zijn in het verleden ook in Nederland waarnemingen gedaan die wijzen op trek. Anderzijds zijn er gebieden waar tijdens alle seizoenen rosse vleermuizen gevonden kunnen worden [lit. 7].

Ruige dwergvleermuis

In het buitenland zijn verblijfplaatsen vooral aangetroffen in spleten en gaten in bomen, in nest- en vleermuiskasten, in gebouwen achter betimmeringen, achter daklijsten, onder dakbedekking en op zolders. Twee Nederlandse kolonies bewoonden spouwmuren. Vele solitaire mannetjes of kleine groepen zijn gevonden in spleten en gaten in bomen, achter loshangend schors en in kasten. Als winterverblijf zijn gebouwen (spouwmuur, dakpannen, betimmering), houtstapels, maar ook boomholtes en nest- en vleermuiskasten bekend [lit. 7].

Watervleermuis

De watervleermuis is een boombewonende soort van half open tot gesloten, waterrijk en bosrijk landschap. Grotere dichtheden worden vooral daar gevonden waar zowel beschut water als ouder bos of oudere bomen aanwezig zijn. De verspreiding toont een duidelijke binding met de oudere bossen in de duinen in het westen van Nederland, en de bossen op de hogere zandgronden en het krijtlandschap in het oosten en zuiden van Nederland. Desondanks komt de soort ook voor in het laagland op plaatsen waar oudere bossen of parken aanwezig zijn. In het noordwestelijke laagland worden in bosarme omgeving soms kleine groepen op zolders gevonden [lit. 7].

Veldbezoek

De bestaande bomen en opgaand groen binnen het plangebied kunnen door vleermuizen worden gebruikt als (onderdeel van het) foerageergebied. Het areaal aan opgaand groen is binnen het plangebied echter beperkt, en bovendien is hier naar verwachting relatief veel sprake van lichtverstoring (nachtelijke verlichting). Andere gebieden in de omgeving van het plangebied, zoals groenzones in de woonwijk ten noordwesten van de Veerallee en ten zuiden van de N337, vormen aantrekkelijkere foerageergebieden voor vleermuizen. Het is uitgesloten dat het plangebied essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt.

Binnen het plangebied is de aanwezigheid van belangrijke vliegroutes voor vleermuizen uitgesloten. Ter plaatse van het Koggepad vormt de bestaande bomenrij hier een groene, lijnvormige verbinding. De boomkronen staan echter relatief ver uit elkaar (circa 4 m) (afbeelding 3.8), er is geen hop-over functie aanwezig over het spoor (het ontbreekt hier aan voldoende begroeiing), en bovendien is de omgeving relatief verstoord, en zijn er buiten het plangebied geschiktere alternatieven voorhanden.

Afbeelding 3.8 Bomenrij langs het Koggepad

Tijdens het veldbezoek werd tevens de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen onderzocht. Binnen het plangebied bevindt zich geen bebouwing, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten op voorhand is uitgesloten. Daarnaast beschikken de aanwezige bomen niet over holtes, spleten, kieren en dergelijke en zijn daarmee ongeschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. In de bestaande fietstunnel Veerallee zijn enkele holtes en spleten aanwezig, echter zijn deze ondiep en bieden dus ook geen geschikte verblijfplaats voor vleermuizen (afbeelding 3.9). Binnen het plangebied bevinden zich dus geen verblijfplaatsen van vleermuizen.

De aanwezige bebouwing in de directe omgeving van het plangebied (< 50 m) kan wel dienst doen als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Deze bebouwing beschikt over een spouw met open stootvoegen (afbeelding 3.10). Daarnaast kunnen ook andere openingen, zoals spleten onder dakranden en openingen bij regenpijpen, geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Afbeelding 3.9 Spleten in bestaande fietstunnel Veerallee, deze zijn te ondiep om een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen te vormen

Afbeelding 3.10 Bedrijfspanden in de directe omgeving van het plangebied die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen (rood omlijnd open stootvoegen die vleermuizen toegang kunnen verschaffen tot de spouw)

Effecten en conclusie

Foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied vormt geen (onderdeel van een) essentieel foerageergebied en/of essentiële vliegroute voor vleermuizen. Het is daarmee uitgesloten dat het voornemen leidt tot vernietiging van essentiële foerageergebieden of vliegroutes voor vleermuizen.

Vleermuizen zijn tevens nachtactief en zeer mobiel, waardoor van doden van foeragerende/overvliegende dieren als gevolg van de werkzaamheden geen sprake is. Wel kunnen in de omgeving foeragerende en overvliegende vleermuizen worden verstoord, wanneer de werkzaamheden zorgen voor geluid, licht of trillingen in het gebied. Het verstoren (en daarmee tevens indirect aantasten van het leefgebied) van vleermuizen is onder de Wnb verboden. Deze vorm van verstoring is echter te voorkomen door

werkzaamheden uit te voeren buiten de actieve periode voor vleermuizen, bij daglicht (tussen een uur na zonsopkomst en een uur voor zonsondergang) en bij voorkeur in de winterperiode (december tot februari). Waar verlichting nodig is dient gebruik te worden gemaakt van efficiënt lichtbeheer. Dit kan door:

- gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting;
- het kunstmatig licht enkel daar te richten waar het ook daadwerkelijk nodig is (doelgericht);
- gebruik te maken van armaturen die het licht door middel van een scherpe bundel één bepaalde kant (en weg van de aanwezige groenstructuren) richten;
- gebruik te maken van aangepaste armaturen die verstrooiing van licht minimaliseren;
- het aantal lampen, de lichtintensiteit en het gebruik van hoge lichtmasten met veel lichtverstrooiing te beperken;
- voor en na de werkzaamheden het gebruik van kunstverlichting te beperken tot enkel verlichting ter beveiliging van opslagterreinen. Ook hiervoor gelden de bovenvermelde restricties.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied bevinden zich geen mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen. Van vernietiging van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen of doden van dieren in de verblijfplaatsen is dus geen sprake.

In bebouwing in de directe omgeving van het plangebied (< 50 m) zijn verblijfplaatsen mogelijk wel aanwezig. Vleermuizen die gebruik maken van verblijfplaatsen in (de omgeving van) het plangebied kunnen als gevolg van de werkzaamheden worden verstoord; wat tevens een indirecte aantasting van de verblijfplaats betreft. Het verstoren en zo ook indirect aantasten van een vleermuis/verblijfplaats is een overtreding van de verboden van de Wnb. Echter is in de huidige situatie reeds sprake van relatief veel geluidsverstoring als gevolg van verkeer over wegen en spoor. De huidige geluidsbelasting bedraagt in het grootste gedeelte van het plangebied > 66 dB. Enkel langs het Koggepad ligt dit iets lager, rond de 61 - 65 dB [lit. 11]. Van soorten die zich hebben gevestigd in het plangebied kan worden aangenomen dat deze tot op zekere hoogte gewend zijn aan een dergelijke relatief hoge geluidsbelasting en zich hier mogelijk op hebben aangepast. Negatieve effecten op deze soorten als gevolg van een vergelijkbare (en tevens tijdelijke) bijkomende geluidsverstoring bij de uitvoering van de werkzaamheden zijn uit te sluiten.

Werkzaamheden die (plotse) puls-geluiden veroorzaken met een hoge bronsterkte, zoals heien, kunnen echter wel leiden tot een geluidsverstoring die boven de bestaande geluidsbelasting ligt. Er wordt vanuit gegaan dat geluid van ≥ 80 dB kan leiden tot verstoring van vleermuizen [lit. 12]. Het heien van stalen buispalen produceert een bronsterkte van circa 140 dB, en kan tot op een afstand van 230 m nog een geluidsbelasting van 80 dB veroorzaken [lit. 13]. De omvang van de verstoringcontour is echter in hoge mate afhankelijk van het vermogen van het ingezette materieel, de bodemgesteldheid en het omliggende landschap.

Het project bevat sloop- en heiwerkzaamheden met een geluidsbelasting boven de 80 dB. Er dient daarom te worden onderzocht of er in de bebouwing binnen de verstoringcontour van waar de werkzaamheden plaatsvinden verblijfplaatsen aanwezig zijn. De verstoringcontour is daarbij het gebied waarbinnen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden sprake is van een geluidbelasting ≥ 80 dB op gevels en muren van bebouwing. Dit kan aan de hand van een gericht vleermuisonderzoek conform de meest recente versie van het vleermuisprotocol (momenteel vleermuisprotocol 2021, vanaf begin 2024 wordt dit naar verwachting geactualiseerd). Indien uit het onderzoek volgt dat er binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, is voor de uitvoering van de versturende werkzaamheden een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Tabel 3.3 Overzicht effectbeoordeling ten aanzien van vleermuizen

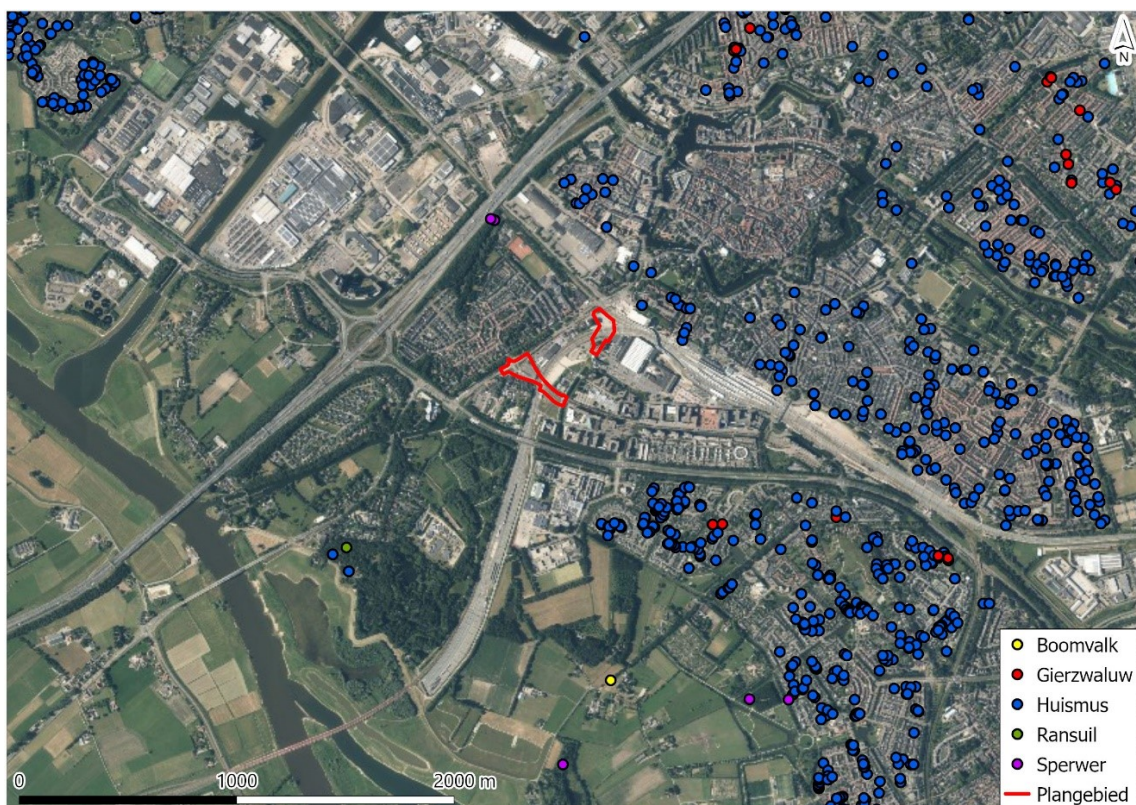
Soort	Verwachte functie plangebied	Doden of vangen (art. 3.5, lid 1)	Verstoren (art. 3.5, lid 2)	Beschadigen/vernielen leefgebied (art. 3.5, lid 4)
alle vleermuizen	foerageergebied en vliegroute (marginaal geschikt/niet essentieel)	-	x	-
alle vleermuizen	verblijfplaatsen (in omgeving)	-	x	x

3.2.4 Vogels

Bureaustudie

In de afgelopen vijf jaar werden binnen 3 km van het plangebied verschillende vogelsoorten waargenomen zoals zwarte roodstaart, kauw, groenling, merel en houtduif. Daarnaast werden in de omgeving van het plangebied ook verschillende soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Het betreft boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil [lit. 3]. Het betreft vooral waarnemingen van overvliegende en foeragerende individuen. Van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, huismus, ransuil, roek, sperwer en steenuil zijn echter ook nest- en/of territorium-indicerende waarnemingen bekend of verblijfplaatsen vastgesteld (afbeelding 3.11). Het gaat hierbij voornamelijk om een groot aantal nestplaatsen van huismus, en in mindere mate van gierzwaluw, in de verschillende Zwolse woonwijken die zich rondom het plangebied bevinden. Nestplaatsen van boomvalk, ransuil en sperwer zijn aanzienlijk minder talrijk en bevinden zich voornamelijk in het buitengebied rondom Zwolle.

Afbeelding 3.11 Waarnemingen van nest- en/of territorium-indicerend gedrag van vogelsoorten met een jaar rond beschermde nestplaats in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023 [lit. 3].^{1,2}

De biotoopeisen van soorten waarvan nest- of territorium-indicerende waarnemingen bekend zijn in de omgeving van het plangebied, staan in onderstaand kader beschreven.

Boomvalk

Broedt in allerlei typen bos, liefst in halfopen bos of aan de randen ervan, ook wel in solitaire bomen; bijna overal waar kraaien en eksters broeden. Dus ook regelmatig in populierensingels, op erven en in hoogspanningsmasten en in stadsparken. Concentraties boomvalken vaak waar veel libellen zijn [lit. 8].

Gierzwaluw

Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van gebouwen met geschikte holtes. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Daarvoor zoeken ze meestal de luchtlagen op die op dat moment de meeste insecten bevatten, en dat kan best een flinke hoogte zijn [lit. 8].

Huismus

Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Talrijkst in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. Als er veel hoge bomen staan, verdwijnt de huismus. De huismus heeft 2 tot 3 legsels per broedseizoen met elk 4 - 6 eieren. Broedduur: 11 - 12 dagen. Huismussen broeden in een los kolonieverband. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het slordige nest bestaat uit takjes, stro, veertjes en hondenharen [lit. 8].

Ransuil

De ransuil bewoont een groot scala aan leefgebieden, variërend van agrarische gebieden tot open bos, bosranden, parken, duinen, heiden, hoogvenen en moerasgebieden. In groot, aaneengesloten bos ontbreekt hij veelal. De ransuil broedt en roest bij voorkeur in naaldbomen, die hem de beste dekking bieden. Daarnaast ook in houtwallen, boomgroepen, hagen en zelfs solitaire bomen [lit. 8].

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Sperwer

Broedt in bossen, soms tuinen en parken, meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Soms ook in de stad of in tuinen, in open boerenland in windsingels, bosjes en op erven [lit. 8].

Veldbezoek

Het plangebied biedt leefgebied aan verschillende algemene vogelsoorten, die hier kunnen foerageren en/of de (beperkte) aanwezige vegetatie als nestplaats kunnen gebruiken. Aangezien het plangebied grotendeels verhard is en een relatief hoge verstoring kent, heeft het beperkte waarde als foerageergebied of nestlocatie voor vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Ook de bebouwing in de directe omgeving (< 50 m) van het plangebied is niet geschikt als nestplaats voor gebouwbewonende soorten met een jaarrond beschermd nest, zoals huismus en gierzwaluw.

Tijdens het veldbezoek werden twee boomnesten aangetroffen in de groenstrook op het Bedrijvenpark Hanzelaan, in het noordelijke deel van het plangebied (afbeelding 3.12). Het betreft vermoedelijk oude nestplaatsen van ekster of zwarte kraai, die niet meer in gebruik zijn. Gezien de relatief slechte staat waarin de nesten verkeren is uitgesloten dat deze gebruikt worden door vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest, zoals sperwer of buizerd.

Afbeelding 3.12 Locatie aangetroffen nesten in bomen

Effecten en conclusie

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder artikel 3.1 van de Wnb. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1 Wnb).

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen en in de directe omgeving (binnen verstoringscontour) van het plangebied is de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten uitgesloten. Ook is uitgesloten dat het plangebied een belangrijke functie heeft als functionele leefomgeving voor vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Het incidenteel passeren

van een individu kan niet worden uitgesloten, maar gezien de stedelijke en relatief verstoorde omgeving waarin het plangebied is gelegen vormt dit geen essentiële functionele leefomgeving. Het voornemen leidt dus niet tot aantasting/vernietiging van jaar rond beschermde nesten of essentieel leefgebied; ook doden of verstoring van vogels op deze nesten is uitgesloten.

Overige broedvogels

Het onderzoeksgebied biedt leefgebied aan verschillende algemeen voorkomende broedvogels. Het voorkomen van algemeen voorkomende broedvogels gedurende het broedseizoen is dan ook aannemelijk. Voor aanwezige broedvogels geldt dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen (maart tot en met september, afhankelijk van de soort) voor verstoring kunnen zorgen door trillingen of geluid. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat opzettelijk verstoren in het broedseizoen (individuen, nesten of eieren) verboden is volgens de Wnb. Het verkrijgen van ontheffing voor het verstoren van broedvogels is meestal niet mogelijk. De effecten op vogels en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe 3 mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt;
- het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels en/of een vrijgave door een deskundig ecooloog. Als werkzaamheden plaats gaan vinden in het broedseizoen, moet een deskundige eerst vaststellen dat er geen broedende vogels aanwezig zijn in het plangebied. Wanneer kan worden geconstateerd dat in de directe omgeving van de werkzaamheden geen vogels broeden bij de start van de werkzaamheden, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. Mochten er wel broedende vogels aanwezig zijn binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden mag er pas worden gestart met de werkzaamheden als er niet meer gebroed wordt. Doorgaans zijn de meeste vogels rond half juli uitgebroed, er zijn echter vogelsoorten die tot in september broeden.

Tabel 3.4 Overzicht effectbeoordeling ten aanzien van vogels

Soort	Functie	Doden of vangen (art. 3.1, lid 1)	Nesten vernielen of wegnemen (art. 3.1, lid 2)	Eieren rapen of onder zich hebben (art. 3.1, lid 3)	Opzettelijk storen (art. 3.1, lid 4)*
algemene broedvogels	nestplaats	-	x	-	x

* Op basis van Wnb art. 3.1, lid 5 is het verbod, bedoeld in het vierde lid, niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

3.2.5 Amfibieën

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen vijf jaar binnen 3 km van het plangebied waarnemingen bekend van amfibiesoorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10), zoals bruine kikker en gewone pad. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Overijssel een algemene vrijstelling in het kader van ruimtelijke ingrepen.

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van niet-vrijgestelde 'Andere soorten' amfibieën of amfibiesoorten beschermd onder de Habitatrichtlijn. Deze soorten worden hier op basis van verspreidingsgegevens en/of habitatvereisten ook niet verwacht [lit. 5]. In de bredere omgeving van het plangebied is de aanwezigheid van rugstreeppad wel bekend (onder andere in de Vreugderijkerwaard, op circa 4,5 km afstand ten westen van het plangebied). Binnen de bebouwde kom zijn echter geen waarnemingen van de soort bekend.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen, onder de Wnb beschermde, amfibieën aangetroffen. Gezien de (beperkte) aanwezigheid van groenzones in het plangebied, en de nabijheid van watergangen aan de oost- en westzijde van het plangebied, kan het voorkomen van algemene soorten amfibieën (zoals bruine kikker, gewone pad) niet geheel worden uitgesloten. De aanwezige biotopen binnen het plangebied komen echter niet overeen met de biotoopeisen van minder algemeen voorkomende (niet -vrijgestelde) beschermde amfibieën.

Effecten en conclusie

Op basis van het aanwezige biotoop kan het voorkomen van algemeen voorkomende 'Andere soorten' amfibieën zoals bruine kikker en gewone pad niet worden uitgesloten. Voor het verstoren van deze soorten in het kader van ruimtelijke ingrepen geldt een algemene vrijstelling. De aanwezigheid van niet-vrijgestelde soorten is uitgesloten, gezien het ontbreken van geschikt biotoop voor deze soorten. Het voornemen leidt dus niet tot een negatief effect ten aanzien van deze soorten. Vervolgstappen in kader van het Wnb zijn niet nodig.

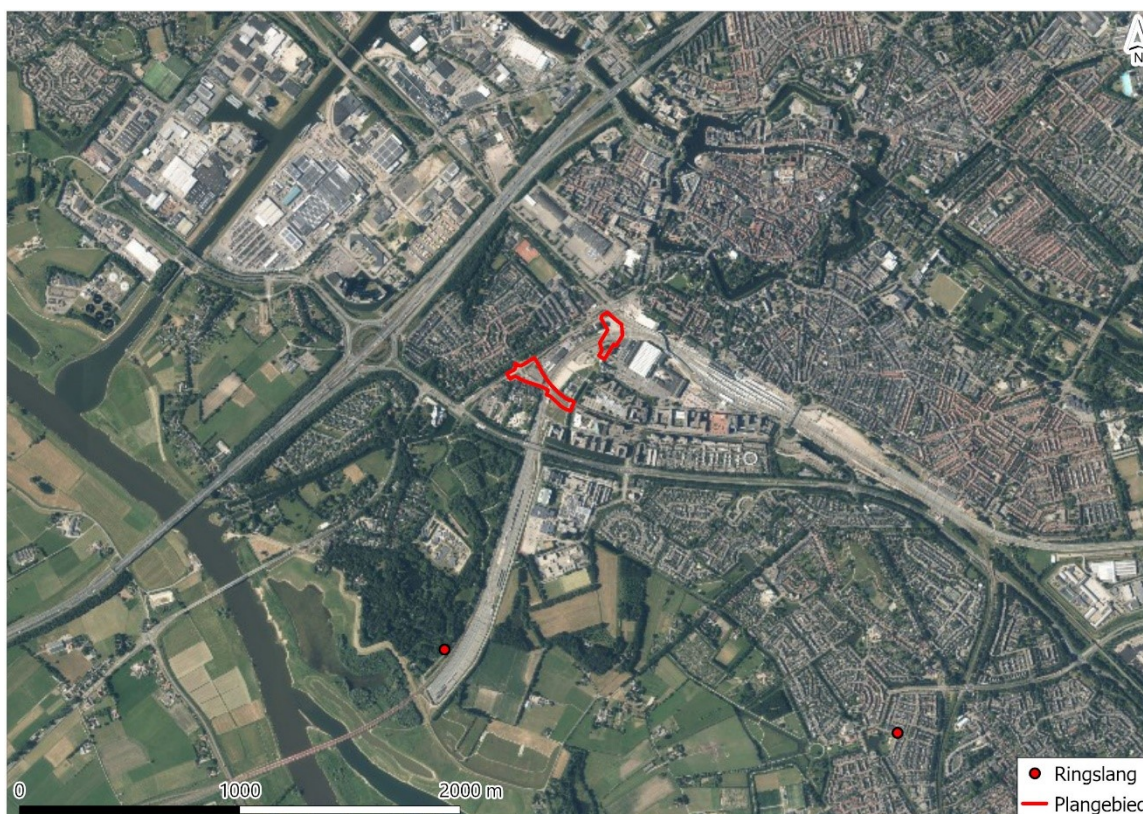
3.2.6 Reptielen

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen vijf jaar binnen 3 km van het plangebied waarnemingen bekend van ringslang, een reptielsoort beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10). Het gaat om twee waarnemingen ten zuiden van het plangebied, op circa 1,2 en 2,0 km afstand (afbeelding 3.13).

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van reptielsoorten beschermd onder de Habitatrichtlijn. Deze soorten worden hier ook niet verwacht op basis van verspreidingsgegevens en/of habitatvereisten.

Afbeelding 3.13 Waarnemingen van beschermde soorten reptielen in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023
[lit. 3].^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Ringslang

De ringslang is in Nederland vooral gebonden aan het water in veen- en riviergebieden. De ringslang houdt zich bij voorkeur op in overgangssituaties, waar naast gelegenheid om te zonnen ook voldoende schuilplaatsen aanwezig zijn. De ringslang komt in de loop van maart bij de eerste warme dagen uit zijn winterslaap. In het najaar gaan de dieren op zoek naar geschikte overwinteringsplaatsen. De ringslang overwintert op droge vorstvrije plaatsen, zoals gaten tussen boomwortels en holen en gangenstelsels van konijnen en muizen [lit. 9].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen, onder de Wnb beschermde, reptielen aangetroffen. Gezien de stedelijke omgeving waarin het plangebied is gelegen, en de afwezigheid van oppervlaktewaterlichamen, vormt het plangebied geen geschikt biotoop voor ringslang. Ook in de directe omgeving van het plangebied is geen geschikt biotoop voor de soort aanwezig.

Effecten en conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor reptielen, kan worden uitgesloten dat beschermde reptielen binnen of direct rond het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroep uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

3.2.7 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid en de verstoring van beschermde vissoorten is daarmee uit te sluiten. Nader onderzoek en/of een ontheffingsaanvraag is niet nodig.

3.2.8 Vlinders, libellen en andere ongewervelden

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen vijf jaar binnen 3 km van het plangebied waarnemingen bekend van beekrombout, gevlekte glanslibel, grote vos, grote weerschijnvlinder en sleedoorndpage, die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10). Alle soorten, met uitzondering van gevlekte glanslibel, zijn verschillende keren aangetroffen verspreid in de omgeving van het plangebied, waarbij waarnemingen van beekrombout, grote vos en grote weerschijnvlinder tevens op korte afstand < 100 m) van het plangebied zijn gedaan (afbeelding 3.14). Sleedoorndpage wordt regelmatig aangetroffen in de groenstrook langs de N337, op circa 300 m afstand ten zuiden van het plangebied. Gevlekte glanslibel is slechts één keer waargenomen op grotere afstand van het plangebied.

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook verschillende waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoorten gevlekte witsnuitlibel, sierlijke witsnuitlibel, rivierrombout en teunisbloempijlstaart (afbeelding 3.14). Met betrekking tot gevlekte witsnuitlibel, sierlijke witsnuitlibel en teunisbloempijlstaart gaat het om slechts één waarneming per soort, op > 2,5 km afstand van het plangebied. Rivierrombout is verschillende keren aangetroffen ter plaatse van een zandstrand aan de IJssel, op circa 1,6 km afstand ten zuidwesten van het plangebied.

Afbeelding 3.14 Waarnemingen van beschermde soorten ongewervelden in de omgeving van het plangebied in de periode 2018 - 2023 [lit. 3].^{1,2}

¹ Deze informatie is afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Teunisbloempijlstaart

De laatste jaren breidt de teunisbloempijlstaart zich vanuit Zuid-Limburg naar het noorden uit; de meeste waarnemingen komen uit de provincie Limburg, maar er zijn ook enkele exemplaren waargenomen in andere provincies, waaronder Noord-Brabant en Gelderland. Het biotoop bestaat uit open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Waardplanten: wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart [lit. 10].

Grote vos

De grote vos vliegt op warme, zonnige plekken in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote, vrijstaande bomen. Waardplanten zijn vooral de iepen maar ook wilgen en soms ook fruitbomen (zoete kers) of meidoorn [lit. 10].

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder komt voor in vochtige oudere loofbossen of wilgenbroekbos met open plekken erin. Vaak zijn het structuurrijke bossen of groepen samenhangende bosjes bestaande uit verschillende boomsoorten met beekdalen en paden met brede bermen in beekdalen. Waardplanten zijn de boswilg en soms grauwe wilg [lit. 10].

Sleedoornpage

De sleedoornpage is een soort van (sleedoorn)struwelen, houtwallen, parken en bosranden van loofbos. De laatste jaren lijkt het leefgebied steeds meer te verschuiven naar tuinen en parken in stedelijk gebied, vooral rond de Veluwe. Waardplanten zijn de sleedoorn en enkele andere gecultiveerde Prunus-soorten (onder andere pruim) [lit. 10].

Gevlekte witsnuitlibel

Zwaartepunt van de verspreiding ligt in de laagveengebieden van Noordwest-Overijssel, aangrenzend Friesland en het Vechtplassengebied. Daarnaast wordt de gevlekte witsnuitlibel steeds vaker waargenomen bij vennen op de hoge zandgronden en in de duinen van Noord-Holland. De larven leven tussen waterplanten in de verlandingszone van laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen [lit. 10].

Rivierrombout

In Nederland wordt de Rivierrombout vooral langs grote rivieren aangetroffen. Bij meer door de mens beïnvloede rivieren (zoals in Nederland) bestaat de biotoop uit ondiep water met een glooiende, zandige oever tussen kribben. De kribben zorgen voor een plaatselijk lagere stroomsnelheid [lit. 10].

Sierlijke witsnuitlibel

De sierlijke witsnuitlibel komt voor nabij stilstaande, ongestoorde wateren met een rijke submerse watervegetatie. De soort is te vinden langs beschutte wateroevers van veenplassen, vijvers en dode rivierarmen. De wateren zijn doorgaans omgeven door bos en hebben een (matig) voedselrijk karakter. Een goed ontwikkelde helofytenvegetatie op de oever is van groot belang voor deze soort. Het centrale deel van de waterpartij moet open zijn. Anders dan andere witsnuitlibellen zijn de wateren waar de sierlijke witsnuitlibel zich in voortplant visrijk. In Nederland is er een populatie in de Weerribben en omgeving, maar sinds 2018 wordt de soort ook elders in het land aangetroffen [lit. 10].

Beekrombout

De beekrombout komen vaak voor in traag stromende laagland beken. Deze beken moeten zuurstofrijk zijn en moeten een zandige bodem hebben. Verder is het belangrijk dat het water niet te rijk is aan nitraten en fosfaten. Vrij meanderende beken en rivieren zijn ook geschikte wateren voor de soort. De waterkwaliteit is van groter belang voor de soort dan diversiteit van de omgeving en de structuur van de oevervegetatie. Larvenhuidjes worden vaak aangetroffen achter obstakels in het water waar een stromingsluwte is. In Nederland is het een zeldzame soort die voor komt in oostelijk Noord-Brabant, Limburg, de Achterhoek, Twente, het rivierengebied en langs de Overijsselse Vecht [lit. 10].

Gevlekte glanslibel

De gevlekte glanslibel is een soort van matig voedselrijke moerassen waar de voortplantingswateren kwel gevoed zijn en zich voornamelijk bevinden nabij uitgestrekte riet- en zeggen ruigten. In de Weerribben bestaat het voortplantingsbiotoop voornamelijk uit sterk verlandende petgaten met weinig water. In Nederland komt de soort voornamelijk voor in de laagveengebieden van noord Nederland, de Kempen in Noord-Brabant en Midden-Limburg [lit. 10].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen vlinders, libellen en ongewervelden aangetroffen die onder de Wnb beschermd zijn. Binnen het plangebied is relatief weinig groen aanwezig, waardoor het gebied geen optimaal leefgebied vormt voor beschermde soorten ongewervelden. Ten aanzien van in de omgeving waargenomen beschermde soorten vlinders (grote vos, grote weerschijnvlinder, sleedoornpage) kan de aanwezigheid van een sporadisch passerend individu niet worden uitgesloten. Waardplanten voor deze soorten zijn echter binnen het plangebied niet aanwezig.

Ook ten aanzien van teunisbloempijlstaart geldt dat een sporadisch passerend individu in het plangebied niet kan worden uitgesloten. Voor teunisbloempijlstaart zijn binnen het plangebied wel geschikte waardplanten aanwezig (teunisbloem, kattenstaart, wilgenroosje).

Aangezien het binnen het plangebied ontbreekt aan oppervlaktewaterlichamen, biedt het gebied geen biotoop voor in de omgeving waargenomen beschermde soorten libellen (gevekte witsnuitlibel, sierlijke witsnuitlibel, rivierrombout, beekrombout, gevlekte glanslibel).

Effecten en conclusie

Voor vrijwel alle beschermde soorten ongewervelden (m.u.v. teunisbloempijlstaart) geldt dat, door de afwezigheid van geschikt biotoop en waardplanten, kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden leiden tot negatieve effecten ten aanzien van deze soorten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn voor deze soorten niet nodig.

Enkel voor teunisbloempijlstaart zijn binnen het plangebied geschikte waardplanten aanwezig. Het voornemen leidt niet tot een wezenlijk effect op het leefgebied van de soort, aangezien teunisbloempijlstaart erg mobiel is en relatief lage eisen stelt aan zijn leefgebied. Er zijn dus in de directe omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden. Wel kunnen eitjes of rupsen aanwezig zijn op waardplanten; indien dit het geval is vormt het verwijderen van deze waardplanten een overtreding van de Wnb.

Aangezien het praktisch gezien onmogelijk is om tijdens de bouwwerkzaamheden de waardplanten te behouden, dient de aanwezigheid van de soort onderzocht te worden. Hierbij worden de waardplanten gecontroleerd op de aanwezigheid van eitjes of rupsen van teunisbloempijlstaart. Het onderzoek wordt uitgevoerd middels tenminste twee gerichte veldbezoeken in de periode juni - juli. Indien de teunisbloempijlstaart worden aangetroffen, is voor de desbetreffende werkzaamheden een ontheffing nodig in het kader van de Wnb, inclusief mitigerende/compenserende maatregelen.

Tabel 3.6 Overzicht effectbeoordeling ten aanzien van beschermde ongewervelden

Soort	Verwachte functie plangebied	Doden of vangen (art. 3.5, lid 1/ art. 3.10, lid 1a)	Verstoren (art. 3.5, lid 2)	Eieren vernielen of rapen (art. 3.5, lid 3)	Beschadigen/vernielen leefgebied (art. 3.5, lid 4/ art. 3.10, lid 1c)
teunisbloempijlstaart	leefgebied	x	x	x	-

4

CONCLUSIE

4.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het optreden van fysieke effecten, zoals verstoring door oppervlakteverlies, geluid, licht, trilling of optische verstoring, en indirecte effecten zoals vernatting, verdroging, verzoeting en verontreiniging kan als gevolg van de afstand (minimaal 1,2 km) tussen het plangebied en omliggende Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Rijntakken als gevolg van een verhoogde stikstofdepositie kunnen echter niet worden uitgesloten. Een nadere effectbeoordeling naar de effecten van stikstofdepositie is nodig in de vorm van een ecologische beoordeling.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het NNN. Omdat het plangebied geheel buiten het NNN valt, bestaan er vanuit het provinciale beleid geen belemmeringen.

4.2 Soortenbescherming

In de onderstaande tabel zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat.

In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen 'maatregelen om overtreding Wnb te voorkomen' en 'benodigde mitigerende/compenserende maatregelen' in het geval van een ontheffingsaanvraag. In de eerste categorie vallen maatregelen die voorafgaand aan of tijdens de uitvoering van het voornemen getroffen kunnen worden en waarmee de noodzaak tot verdere vervolgstappen vervalst. In de tweede categorie vallen noodzakelijke maatregelen waarmee de lokale staat van instandhouding van een soort gewaarborgd wordt, indien voor het voornemen een ontheffing nodig is in het kader van de Wnb.

Tabel 4.1 Samenvattende tabel soortenbescherming

Soortgroep	Kans op overtreding Wnb?	Vervolgstappen nodig?		Ontheffing Wnb	
		Maatregelen om overtreding Wnb te voorkomen	Vervolgonderzoek (indien voorkomen overtreding Wnb niet of onvoldoende mogelijk)	Is ontheffing nodig?	Benodigde mitigerende/compenserende maatregelen
flora	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	niet van toepassing
grondgebonden zoogdieren	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	niet van toepassing
vleermuizen (foerageergebied/vliegroute)	ja, indien: - foeragerende/overvliegende vleermuizen worden verstoord	ja, door: - werkzaamheden overdag uitvoeren en gebruik maken van vleermuisvriendelijk lichtbeheer	nee, mits maatregelen (zie kolom 3) in acht worden genomen	nee, mits met maatregelen (zie kolom 3) een overtreding wordt voorkomen	niet van toepassing
vleermuizen (verblijfplaatsen)	ja, indien: - verblijfplaatsen van vleermuizen worden indirect aangetast door verstoring	- niet van toepassing	aangezien werkzaamheden met (piek)geluidbelasting > 80 dB worden uitgevoerd dienen aanwezige verblijfplaatsen binnen de verstoringscontour in kaart te worden gebracht middels aanvullend onderzoek	mogelijk, afhankelijk van uitkomst aanvullend onderzoek	
vogels	ja, indien broedparen worden verstoord	ja, 3 mogelijkheden: - buiten het broedseizoen werken, of - werkzaamheden voor het broedseizoen inzetten en continu doorwerken, of - of plangebied ongeschikt maken voor broedvogels en/of vrijgave door deskundig ecooloog	nee	nee, mits met maatregelen (zie kolom 3) een overtreding wordt voorkomen	niet van toepassing
amfibieën	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	
reptielen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	
vissen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	
vlinder, libellen & ongewervelden	ja, indien eitjes of rupsen van teunisbloempijlstaart worden gedood	- niet van toepassing	de aanwezigheid van eitjes en rupsen van de soort binnen het plangebied dient te worden onderzocht. Het onderzoek wordt uitgevoerd middels tenminste 2 gerichte veldbezoeken in de periode juni - juli	mogelijk, afhankelijk van uitkomst aanvullend onderzoek	niet van toepassing

LITERATUUR

- 1 natura2000.nl, geraadpleegd op 27 juli 2023.
- 2 https://services.geodataoverijssel.nl/viewer/layer/B46_natuur_en_landschap/B46_Natuurnetwerk_Nederland, geraadpleegd op 27 juni 2023.
- 3 NDFF-ecogrid database (ndff.nl), geraadpleegd op 14 juli 2023.
- 4 waarneming.nl/waarneming/view/275587467
- 5 verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd op 27 juli 2023.
- 6 zoogdierenvereniging.nl, geraadpleegd op 27 juli 2023.
- 7 vleermuis.net, geraadpleegd op 27 juli 2023.
- 8 vogelbescherming.nl; geraadpleegd op 27 juli 2023.
- 9 ravon.nl, geraadpleegd op 27 juli 2023.
- 10 vlinderstichting.nl, geraadpleegd op 27 juli 2023.
- 11 atlasleefomgeving.nl/thema/geluid-in-je-omgeving/kaarten
- 12 Meijer, R.G., Dwarshuis, J.P., & Piening, K.R. (2018). Wat horen vleermuizen van door mensen geproduceerde geluiden? *Lutra* 61 (2): 297-320
- 13 <https://www.infomil.nl/onderwerpen/geluid/funcities/bouwlawaai-0/virtuele-map/afstandstabel>
- 14 Feijen, J., & Alberts, A. (2023). *Stikstofonderzoek Koggetunnel & Veeralleetunnel. Beoordeling ten aanzien van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden*. Rapport 23-308. Ecogroen bv Zwolle.

Bijlage(n)

BIJLAGE: WETGEVEND KADER

I.1 Wet natuurbescherming

I.1.1 Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming zijn de bepalingen voor gebiedsbescherming vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Projecten die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, zijn volgens artikel 2.7 lid 2 van de Wet natuurbescherming vergunningplichtig. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden/ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significant negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning, c.q. de instemming, worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' voldaan wordt. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van bij de wet genoemd belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de IHD die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHDen of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

I.1.2 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming bestaat de soortenbescherming uit 3 beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (§ 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (§ 3.2) en 'Andere soorten' (§ 3.3). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de onderstaande tabel zijn de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, weergegeven. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen nader toegelicht.

Tabel I.1 Overzicht verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn §3.1 Wnb	Habitatrichtlijn §3.2 Wnb	Andere soorten §3.3 Wnb
Artikel 3.1, lid 1 <i>Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 3.5, lid 1 <i>Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 3.10, lid 1a <i>Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.</i>
Artikel 3.1, lid 2 <i>Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.</i>	Artikel 3.5, lid 2 <i>Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.</i>	Artikel 3.10, lid 1b <i>Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.</i>
Artikel 3.1, lid 3 <i>Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.</i>	Artikel 3.5, lid 3 <i>Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.</i>	Artikel 3.10, lid 1c <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.</i>
Artikel 3.1, lid 4 en lid 5 <i>Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.</i>	Artikel 3.5, lid 4 <i>Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.</i>	
	Artikel 3.5, lid 5 <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.</i>	

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden

verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een ontheffing in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor flora heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Voor deze fauna en flora van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'Andere soorten' heeft betrekking op de soorten uit bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Binnen de soortenlijsten in bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een ontheffingsaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Zorgplicht

In artikel 1.11 lid 1 en lid 2 van de Wet natuurbescherming is de zorgplicht beschreven: 'Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Eenieder laat handelingen na, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is, dat ze nadelig zijn voor in het wild levende dieren. Als dat nalaten in redelijkheid niet gevergd kan worden, dienen de gevolgen van dat handelen voor die dieren zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden'. De zorgplicht geldt altijd.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Voorheen werd dit de ecologische hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur de voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN verbindt alle grote en kleinere natuurgebieden en loopt door dorpen, steden en gebieden met natuurinclusieve landbouw. Ook water, zoals de grote rivieren, en een deel van de Waddenzee, het IJsselmeer, de Zeeuwse delta en de Noordzee horen bij het NNN. De provincies zijn verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland op het land.

Begrenzing en wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied zijn van belang bij het bepalen of ruimtelijke initiatieven doorgang kunnen vinden. In het beginsel geldt de regel dat geen bestemmingswijzigingen mogelijk zijn als daardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied (per saldo) significant worden aangetast. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd in het Natuurbeheerplan.

Nee, tenzij-principe

Het NNN wordt beschermd op grond van de Provinciale OmgevingsVerordening Overijssel. De regels ter bescherming van het NNN staan in artikel 2.7.3 van het provinciaal blad. Bestemmingsplannen die betrekking hebben op gebieden aangeduid als NNN (voorheen EHS) wijzen geen bestemmingen aan of stellen geen regels die activiteiten mogelijk maken die leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gebieden, of van de samenhang tussen die gebieden. Bij nieuwe ontwikkelingen in het NNN moet getoetst worden of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Of een activiteit een significante invloed heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende gebied is afhankelijk van de soort bedrijvigheid, de plek in het NNN-gebied en de natuurwaarden ter plaatse. Wordt significante aantasting aangetoond, dan is de ontwikkeling niet mogelijk, tenzij er sprake is van:

- een groot openbaar belang;
- er geen reële andere mogelijkheden zijn en;
- de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd waarbij:
 - de compensatie niet mag leiden tot een nettoverlies van areaal, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke kenmerken en waarden; en
 - de compensatie plaatsvindt.

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000-GEBIED RIJNTAKKEN

Habitattypen

Habitatype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		definitief	>	>	C	3.06
H3260B - Beken en rivieren met waterplanten	grote fonteinkruiden	definitief	>	=	B	3.02,W
H3270 - Slikkige rivieroever		definitief	>	>		3.04,W
H6120* - Stroomdalgraslanden		definitief	>	>	A3	3.13,SG
H6430A - Ruigten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=	C	
H6430B - Ruigten en zomen	harig wilgenroosje	definitief	=	=	C	
H6430C - Ruigten en zomen	droge bosranden	definitief	>	>	C	
H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	glanshaver	definitief	>	>	A1	3.13,SG
H6510B - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	grote vossenstaart	definitief	>	>	C	3.09,W
H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst		definitief	>	>	C	
H91E0A* - Vochtige alluviale bossen	zachthoutoibossen	definitief	=	>	B2	3.07,W
H91E0B* - Vochtige alluviale bossen	essen-iepenbossen	definitief	>	>	B2	3.07,W
H91E0C* - Vochtige alluviale bossen	beekbegeleidende bossen	definitief	=	=	B1	
H91F0 - Droge hardhoutoibossen		definitief	>	>	A3	3.14

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1095 - Zeeprik	definitief	>	>	>	C	
H1099 - Rivierprik	definitief	>	>	>	C	
H1102 - Elft	definitief	>	=	=	C	
H1106 - Zalm	definitief	>	=	=	C	
H1134 - Bittervoorn	definitief	=	=	=	C	
H1145 - Grote modderkruiper	definitief	>	>	>		
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=		
H1163 - Rivierdonderpad	definitief	=	=	=		
H1166 - Kamsalamander	definitief	>	>	>		
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=	C	
H1337 - Bever	definitief	>	=	>	A1	
H1355 - Otter	Aanmelding					

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A004 - Dodaars	definitief	45	=	=	C	
A017 - Aalscholver	definitief	660	=	=	C	
A021 - Roerdomp	definitief	20	>	>	B1	3.08,SG,SB,W
A022 - Woudaap	definitief	20	>	>	B2	
A119 - Porseleinhoen	definitief	40	>	>	B1	3.12,W
A122 - Kwartelkoning	definitief	160	>	>	B2	3.12,W
A153 - Watersnip	definitief	17	=	=	C	
A197 - Zwarte stern	definitief	240	=	=	B1	3.06
A229 - IJsvogel	definitief	25	=	=	C	
A249 - Oeverwaluw	definitief	680	=	=	B1	
A272 - Blauwborst	definitief	95	=	=	C	
A298 - Grote karekiet	definitief	70	>	>	B1	3.08,SG,SB,W

Niet-broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Populatie waarde ?	Instandhoudingsdoelstelling ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A005 - Fuut	definitief	570	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B1	
A017 - Aalscholver	definitief	1300	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B1	
A037 - Kleine zwaan	definitief	100	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	3.10
A038 - Wilde zwaan	definitief	30	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B2	3.10
A041 - Kolgans	definitief	35400	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	A1	
A041 - Kolgans	definitief	180100	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		3.10
A043 - Grauwe gans	definitief	8300	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B2	
A043 - Grauwe gans	definitief	21500	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		3.10
A045 - Brandgans	definitief	920	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A045 - Brandgans	definitief	5200	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		3.10
A048 - Bergeend	definitief	120	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B2	
A050 - Smient	definitief	17900	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B2	3.10; 3.12,W

A051 - Krakeend	definitief	340	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
A052 - Wintertaling	definitief	1100	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
A053 - Wilde eend	definitief	6100	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
A054 - Pijlstaart	definitief	130	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
A056 - Slobeend	definitief	400	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
A059 - Tafeleend	definitief	990	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	3.12,W
A061 - Kuifeend	definitief	2300	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
A068 - Nonnetje	definitief	40	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	3.12,W
A125 - Meerkoet	definitief	8100	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B2	
A130 - Scholekster	definitief	340	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	3.12,W
A140 - Goudplevier	definitief	140	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A142 - Kievit	definitief	8100	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B2	3.12,W
A151 - Kemphaan	definitief	1000	maximum	Foerageergebied	=	=	B1	
A156 - Grutto	definitief	690	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	3.12,W
A160 - Wulp	definitief	850	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	3.12,W
A162 - Tureluur	definitief	65	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	3.12,W
A702 - Toendrarietgans	definitief	125	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A702 - Toendrarietgans	definitief	2800	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000-GEBIED UITERWAARDEN ZWARTE WATER EN VECHT

Habitattypen

Habitattype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		definitief	>	>	C	3.06,W
H6120* - Stroomdalgraslanden		definitief	=	=	C	
H6410 - Blauwgraslanden		definitief	=	=	C	3.09,W
H6430A - Ruijten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=	B1	
H6430B - Ruijten en zomen	harig wilgenroosje	definitief	=	=	C	
H6510A - Glanshaver- en vossenstaartheuvels	glanshaver	definitief	=	=	C	
H6510B - Glanshaver- en vossenstaartheuvels	grote vossenstaart	definitief	>	=	A2	3.09,W
H91E0A* - Vochtige alluviale bossen	zachthoutoobossen	definitief	=	=	C	
H91E0B* - Vochtige alluviale bossen	essen-iepenbossen	definitief	=	=	C	
H91E0C* - Vochtige alluviale bossen	beekbegeleidende bossen	definitief	=	=	C	
H91F0 - Droge hardhoutoobossen		definitief	>	>	B2	3.14

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1134 - Bittervoorn	definitief	=	=	=	C	
H1145 - Grote modderkruiper	definitief	=	=	=		
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=		
H1163 - Rivierdonderpad	definitief	=	=	=		
H1355 - Otter	Aanmelding					

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A021 - Roerdomp	definitief	1	=	=	C	3.08,SG,W
A119 - Porseleinhoen	definitief	10	=	=	C	
A122 - Kwartelkoning	definitief	5	=	=	C	
A197 - Zwarte stern	definitief	60	>	>	B1	3.06,W
A298 - Grote karekiet	definitief	2	>	>	C	3.08,SG,W

Niet-broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Populatie waarde ?	Instandhoudingsdoelstelling ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A037 - Kleine zwaan	definitief	4	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A041 - Kolgans	definitief	2100	gemiddelde	Foerageergebied	= (<)	=	C	
A050 - Smient	definitief	570	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	= (<)	=	C	
A054 - Pijlstaart	definitief	20	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A056 - Slobeend	definitief	10	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A125 - Meerkoet	definitief	320	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A156 - Grutto	definitief	80	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	

IV

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000-GEBIED VELUWE

Habitattypen

Habitattype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H2310 - Stuifzandheiden met struikhei		definitief	>	>	A2	6.08; 6.09
H2320 - Binnenlandse kraaiheibegroeiingen		definitief	=	=	B2	6.08; 6.09
H2330 - Zandverstuivingen		definitief	>	>	A2	6.08; 6.09; 6.12
H3130 - Zwakgebufferde vennen		definitief	=	=	C	
H3160 - Zure vennen		definitief	=	>	B1	6.03,W
H3260A - Beken en rivieren met waterplanten	waterranonkels	definitief	>	>	B	5.01,W
H4010A - Vochtige heiden	hogere zandgronden	definitief	>	>	B2	6.09
H4030 - Droge heiden		definitief	>	>	A2	6.08; 6.09
H5130 - Jeneverbesstruwelen		definitief	=	>	B	6.09
H6230* - Heischrale graslanden		definitief	>	>	A2	6.09
H6410 - Blauwgraslanden		definitief	>	>	C	
H7110B* - Actieve hoogvenen	heideveentjes	definitief	>	>	B2	6.04,W
H7140A - Overgangs- en trilvenen	trilvenen	definitief	=	=	C	
H7150 - Pioniervegetaties met snavelbiezen		definitief	>	>	A1	
H7230 - Kalkmoerassen		definitief	=	=	C	
H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst		definitief	>	>	A3	
H9190 - Oude eikenbossen		definitief	>	>	A4	6.13
H91D0* - Hoogveenbossen		definitief	=	=	C	
H91E0C* - Vochtige alluviale bossen	beekbegeleidende bossen	definitief	=	>	B1	

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	definitief	>	>	>	C	
H1083 - Vliegend hert	definitief	>	>	>		6.13
H1096 - Beekprik	definitief	>	>	>	B2	
H1163 - Rivierdonderpad	definitief	>	>	=		
H1166 - Kamsalamander	definitief	=	=	=		
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=	B2	
H1831 - Drijvende waterveegbree	definitief	=	=	=	C	5.01, W

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A072 - Wespandief	definitief	100	=	=	A	
A224 - Nachtzwaluw	definitief	610	=	=	B2	6.08; 6.12
A229 - IJsvogel	definitief	30	=	=	B1	
A233 - Draaihals	definitief	(her)vestiging	>	>	A	6.08; 6.12
A236 - Zwarte specht	definitief	400	=	=	A1	
A246 - Boomleeuwerik	definitief	2400	=	=	A2	
A255 - Duinpieper	definitief	(her)vestiging	>	>	A	6.08; 6.12
A276 - Roodborsttapuit	definitief	1100	=	=	A1	
A277 - Tapuit	definitief	100	>	>	B2	6.08; 6.12
A338 - Grauwe klauwier	definitief	40	>	>	A1	

